

STÄDA, DISKA OCH TVÄTTA

I denna frågelista skall Ni berätta om hur man skötte städning, diskning och tvätt i Ert barndomshem. Med barndomstiden avses här åren fram till konfirmationen. Om Ni under de åren bott på olika platser så låt skildringen gälla för den ort som Ni minns bäst.

1.1. Namn _____

1.2. Födelseår _____ Födelseort _____

1.3. Ort som skildringen avser _____

1.4. Tid som skildringen avser _____

1.5. Faderns yrke _____

1.6. Faderns uppväxtort _____

1.7. Moderns uppväxtort _____

2. Hushållets sammansättning.

2.1. Antal hemmavarande syskon _____

2.2. Vilka år var de födda? _____

2.3. Bodde andra släktingar i hemmet (t.ex. farmor, moster, kusin)?

2.4. Om tjänstefolk hörde till hushållet, berätta hur många som var anställda och vilka tjänster de hade. _____

När Ni besvarar frågorna nedan så berätta med egna ord. Gör ej understrykningar i de givna exemplen. Exempler skall blott tjäna som stöd för minnet.

3. Bostaden.

3.1. Berätta om hur bostaden såg ut. (Bodde Ni på en lantgård, i villa, i hyreshus? Hur många rum hade Ni? När var huset byggt?)

3.2. Vilken golvbeläggning fanns i de olika rummen? (Exempelvis jordgolv, stengolv, tegel, bräder - fernissade, parkett).

3.3. Vilka av följande anordningar fanns i huset?

Rinnande vatten Pump inomhus Var? _____

Diskbänk	☐	Grovkök	☐
Badrum	☐	WC	☐
Tvättstuga	☐	Tvättgryta	☐
Mangel	☐	Vridmaskin	☐
Klappträ	☐	Klappbänk	☐

4. Städning.

4.1. Berätta om den regelbundna städningen i hemmet. (Hur ofta städades bostaden? På någon speciell veckodag? Vem utförde arbetet?) _____

4.1.2. Vilka arbetsmoment ingick i denna städning? (Dammning, sopning, golvskurning, torkning, mattpiskning och eventuellt annat.) _____

4.2. Berätta om hur storstädning gick till i hemmet. (Hur ofta hade man storstädning? När hade man sådan? Vem utförde arbetet?) _____

4.2.1. Vilka arbetsmoment ingick i denna städning? Avge om beskrivningen gäller höst-, vår- eller annan storstädning. (Se exemplen på frågan 4.1.2. Förekom piskning av stoppmöbler, vädring av kläder, fönsterrengöring, rengöring av väggar och tak, annat städarbete?) _____

4.3. I vilken utsträckning vädrade man bostaden genom att öppna fönster? (Sommarhalvåret. Vinterhalvåret. Enbart vissa rum. Vissa rum som ej vädrades.) _____

4.4. Vilka åtgärder mot eventuell ohyra vidtog man i hemmet?

5. Diskning.

5.1. Berätta om hur diskningen gick till i vardagslag. (Diskade man efter varje måltid. Vem diskade. Torkade. Hade Ni torkställ. Varm eller kallt vatten. Diskmedel.) _____

6. Tvätt.

6.1. Lämnades någon tvätt bort? I så fall vilken tvätt, till vem och hur ofta? _____

6.2. Berätta om hur småtvätten, veckotvätten utfördes i hemmet. (Vilka plagg. Hur ofta. Hur tillgick tvätten. Vem utförde den.) _____

6.3. Hur ofta förekom stortvätt? _____

6.4. Vilka deltog i tvättarbetet? _____

6.5. Beskriv hur tvätten gick till. (Blötläggning. Kokning eller bykning. Sköljning, klappning, tvättbräda, vridning, torkning.)

6.6. Beskriv manglingen av tvätten. (Berätta om vilken tvätt som manglades, hur mangeln såg ut, var den fanns, vilka som utförde manglingen).

6.7. Beskriv på motsvarande sätt strykningen. (Vilken tvätt ströks, hur såg strykjärnen ut, var utfördes arbetet, vem strök.)

6.8. Vilken tvätt stärktes?

7. I vilka av följande hushållsarbeten hände det att de vuxna männen respektive barnen deltog? Markera detta genom att sätta kryss i ringen för barn (pojkar eller flickor)

	<u>Barn</u>		<u>Män</u>
	Pojkar	Flickor	
Damma	0	0	0
Sopa	0	0	0
Putsa fönster	0	0	0
Skaka mattor	0	0	0
Putsa silver och koppar	0	0	0
Klappa tvätten	0	0	0
Skölja "	0	0	0
Vrida "	0	0	0

	Barn		<u>Män</u>
	Pojkar	Flickor	
Byka tvätten	0	0	0
Hänga "	0	0	0
Mangla "	0	0	0
Pressa byxor	0	0	0
Stryka	0	0	0
Diska	0	0	0
Torka disk	0	0	0
Bära in vatten	0	0	0
Dra in lakan	0	0	0
Bära tvätt blöt	0	0	0
" " torr	0	0	0
Spänna tvättlinor	0	0	0
Elda tvättgryta	0	0	0
Skura golv	0	0	0
Bädda sängar	0	0	0

8. För Er som vill skriva mera. Berätta utifrån Era minnen från uppväxten om någon eller några av följande arbeten. Använd de bifogade papperen att skriva på.

8.1. Hushållsarbetet under en dag. Skildra här en dags hushållsarbete och ange vilken årstid som åsyftas. När steg de olika familjemedlemmarna upp? Vilka var de första hushållssysslorna under dagen? Hur fördelades dagen mellan matlagning, diskning, sängbäddning, städning, tvätt, utomhusarbete, barnpassning och fritid för kvinnorna? Vem utförde vilka av de skildrade arbetena?

8.2. En stortvätt.

Skildra här hur en dag för stortvätt såg ut och ange vilken årstid skildringen förläggs till. Gick man upp extra tidigt?

Särskilda kläder? Var ägde tvätten rum? Brukade familjen få hjälp? Av vem? Beskriv de olika arbetsmomenten från blötläggning till upphängning. Vilka arbetsredskap kom till användning? Vilka tvättmedel? Hade man särskild mat och andra måltider än till vardags? Berätta om hur tvätten efterbehandlades med torkning, blekning, mangling och strykning och ange vem som utförde vilka arbetsuppgifter.

Tack för Er medverkan!